

ՃԱՂԹԱԿԱՆ ԿՈՑՍԸ

Ա.

Իշխան մը կայ հարուստ, հզօր թագակիր,
Կը սասանին ոտքին տակ հողն ու երկիր.
Աչքէն զայլընթ զէմքէն սարսափ կը ցայտի,
Սրտէն միայն անդուծ հրաման կը ծընի:
Դաժան է նա կաշկանդած է ողջ երկիր,
Իւր գերիներ կը տառապին վըշտակիր.
Անողք է, ծրծէ արիւն անխնայ,
Իւր ոսկի դահ արտասուքով կը լուայ:
Որչափ արներ նա կործանեց հիմնովին,
Որչափ քաղեր նա զոհ բերաւ իւր սրբին.
Ուր որ երթայ, անդ գերեզման կը բացուի,
Գարշապարէն կը ցայտի մահ սոսկալի:
Անարդար է և պղծութեամբ սիրտը լի,
Հրամանն անդարձ, որմէ երկիր կը սարսի.
«Ուրտեղ զանէք աղչիկ՝ լուսնի պէս սիրուն,
Բերէք իմ քով, բերէք պալատս զարդարուն»:
Այդ երկրին մէջ կայ մի ազնիւ բնտանիք,
Պատուով հարուստ, անկեղծ սիրով երջանիկ.
Անդ կը շողայ պարկեշտութիւն, շնորհ, յարգ,
Իւր ժպիտով Աստուած օրհնած է այդ յարկ:
Ընտանեաց հայրն բոլորի յոյսն է անգին,
Եւ հնազանդ՝ միշտ ահաւոր իշխանին.
Մայրը չքնաղ պերճ թագուհի իւր տան մէջ՝
Զաւակներուն կուտայ նա միշտ սէր անշէջ:

Սակայն այս տան զարդն է պայծառ ու շրջեղ
Աշխի մկարծես ծընած երկնէն կապտադեղ.
Հողին ամրիժ, աչքերն աստղիկ, վարդ երես,
Զայնր քնքուշ շինչ վտակի երգին պէս:

Առաւօտեան երբ կը դիտէ նա երկին,
Այգուռն վարդեր պտերուն մէջ կը ծաղկին.
Եւ իւր ծամեր ամուրջն առջի նըշուէն

Հիւսուած, խուրժ խուրժ կը փրփրին վար ուսերէն:

Անոր-Քուրիկ-կը կոչէ պերնն արշալոյս,

Անոր տեսքէն ամէն հողի կ'առնէ լոյս.

Քաղաքին մէջ հրրեշտակ մ'է նա չքնաղ

Եւ պաշտպանող որբին, խեղճին անսրւաղ:

Լըսեց իշխանն աղջկան համբաւ պանծալի,

Մուսյլ իւր սիրտ նոր տարփանքով կ'արծարծի.

«Պէտք է բերէ՞ք, շուտ, այդ աղջիկն դահիս տակ,

Անոր պտերն մարեն թերեւ սէրս անյադ:

Մեծամեծներն անոր հօրը քովն եկան,

Ոսկի, գոհար ընծայ բերին աղջրկան.

«Փափուկ դստերդ մեր քաջ իշխանն է կարօտ,

Հրամանն է, տանենք անոր իրեն մօտ»:

«Հեռո՛ւ ինծմէ, գա՛նց աղջիկն զայրադին,

Թող արժգունին ձեր նրւէրներ թանկադին.

Սև իշխանին չեմ տար սէրս աննրման,

Մեծ տիրոջ մը չի վայելեր այդպէս բան

Ի՞նչ պէտք ինծի իրեն փառքերն յաղթութիւն

Երբ գիշեր է իր սիրտ, հողին դառն թոյն.

Կը զարհուրի՞մ իւր աչքէն նուաղկոտ,

Թող չը դաչին ինծ իւր ձեռքերն արիւնոտ:

Աւերակաց մուխով սեցած է իւր թաղ,

Թող գահակից լինի իրեն կին վայրադ.

Թող փերիններն հրաւիրէ շուրջ գահին,

Հէք տատրուկըս, հի, մի մատնէք չար բըւին:

Բ.

Կատրեցաւ իշխանն, գաղան է վայրադ,

Բերանն փրփրահոս, դէմքն այլազունակ,
 Ձի հանդուրժեք սիրտն, կը ժայթքէ լեզի,
 Կը փշրէ ցասամար գոհարներն թագի:
 Խնքն իշխան հոգը և տէր բոլորին
 Կրնա՞ն իսկ մերժել իւր հրաման չնչին,
 Կրնա՞ն չպաղնել իւր ոտքին սև հող.
 Նա ամբողջ երկիրն կը հանէ ի դող:
 Բայց ահաւասիկ աղջիկ մը տկար,
 Կը ժպտի դինքը կռչել անարդար.
 Կ'անարդէ իւր գահ, իւր փառքն ու իւր սէր,
 «Վատ դադան է նա», կ'ասէ անվեհեր:
 Կը՝ դուայ իշխանն և ծայնն առնելի
 Սարսափ կը ծըղէ ամէն ցած սրտի.
 «Ելէ՛ք, զինուորներ, կապեցէ՛ք սուսեր,
 Պատժեցէ՛ք բոլորն, պատի՛ժ մահաբեր»:
 Միռուն ասպետներն զըլխահակ կեցած
 Կը լքեն հրաման սաստիկ ու անդարձ.
 «Պիտի կործանէք անոնց տունն ամբողջ,
 Միայն այն աղջիկն կը բերէք ինձ ողջ»:
 Կ'երթան զինուորներ մրուայլ գիշերին
 Հոյակապ, հոխ տան կը պատեն չորս դին.
 Սուրերու շաչիւն կը սփռէ սարսափ,
 Նախնիր կը գործէ ներսեւ տարափ:
 Եւ ահա կրակն ցայտեց կարմրազոյն
 Վիշապի նման պաշարեց խեղճ տուն,
 Շահելով կ'ընկնին սիւներն ու դերան,
 Անգուլթ զինուորներն հրպարտ կը խնդան:
 Վիրաւոր ընկաւ մայրն աղջկան առաջ.
 Կըրակն ալ խեղդեց իւր վերջին հառաչ.
 «Մայրի՛կ», կը կանչեն մանուկներն սիրուն,
 Արեան տաք հեղեղ ողղեց սև անիւն:
 Ծուխը բարդ ու բարդ կը սուրայ երկին,
 Հողմերն հիւսիւսի կը փչեն ուժգին,
 Հրդեհն աւելի կը ցայտէ կայծակ,

Ողբերն աւելի կուտան արծաղանդ:
 Փառաշուք այն տունն դարձաւ աւերակ,
 Դիտապաստ ընկան մայրերն ու զաւակ:
 Ոչ ոքին զթաց իշխանին վառ սուր
 Ոչ ոքին խղնաց անոնց վառած հուր:
 Գերի՛ բռնեցին հայրը սրգաստուեր,
 Ձթողին զոնէ աղէտն իւր տեսնէր:
 Բայց ո՞ւր է արդեօք աղչիկն իւր շքեղ:
 Ոչ մէկը կրցաւ գտնել անոր տեղ:
 Հայրը մութ բանտը ծղին անխնայ,
 Ձեռքերուն զարկին պողպատէ շղթայ,
 Եւ ան, զոր Աստուած կը սիրէր այնքան,
 Մարդիկ սե բանտին արժանի դտան:
 «Ո՛հ, խնդրե՛մ, ինձ ալ պրեցէք մէկէն
 Դձ՛ւք, որ պրեցիք տունս հոյաշէն:
 Ապրե՛լ, երբ մեռաւ ընտանիքս անդին,
 Նըւաղ նրսդ մ'եմ անոր դամբանին:
 Ո՞ւր էիր արդեօք, ո՛վ մահ փրկարար,
 Ի՞նձ դէպի երկինք ինչո՞ւ չտարար:
 Արե՛ւ, որ աղէտս անհոտ դիտեցիր,
 Այ ի՞նչպէս նայիմ երեսդ ոսկեծիրէ:
 Կ'ողբայ թշուառ հայրն, բայց անդուժ բոլոր,
 Անհուն տանջանքներ կուտան ամէն օր:
 Փետտեցին մաղերն, փորձեցին զոյգ աչք,
 Ընտանեաց սուրբ հայրն եղաւ անարգանք:
 Կը վիսայ իշխանն, և ծայնն է դժխեմ,
 «Ես այսպէս ահա վրէժ կը լուծեմ:
 Ոչ ոք յանդգնի ատել իմ անուն,
 Բուերու բընիկ կը դարձնեմ իւր տուն»:
 Գ.

Մութ ծորին մէջ ո՞վ է արդեօք
 Կը թափառի այսպէս մինակ,
 Կը թռչի զինչ ստտրակ անոք,
 Մխուած կուրծքին փայլուն սրլաք:

Աղշիկ մէ սա գէմքն լուսաղղեաց
 Կ'անցնի՝ արագ ոտքերն բորիկ,
 Ինչպէս թրփիկ բոցէն վառուած
 Խըլած գետնէն ուժգին մորիկ:
 «Եկո՛ւր մեր քով, մենք անվեհեր,
 Քեզ կը պահենք», կ'ըսեն կաղնիք.
 «Մի՛ երկնչիր, գոչեն լեռներ,
 Մենք քեզ պաշտպան ենք սիրով լիք»:
 Բայց նա կ'ողբայ միշտ սրբաաղօղ,
 Կուլան իւր հետ սիւքն ու վրտակ
 Մեծ ընտանեացն միակ լացող,
 Պայծա՛ռ է նա ինչպէս հրեշտակ:
 Նա կը դիտէ լեռնէն տժգոյն
 Հայրական տունն՝ մութ աւերակ,
 Մայրիկն ընկած կուրծքին դաշոյն,
 Դառն տղէաին զարդն սևորակ:
 Կը բարձրանայ դեռ մութը վեր
 Խեղճ ընտանեաց շունչն է մոլոր,
 Մարդն ու պարտէզն, այգիքն աւեր:
 Վայրադուժեան պատկեր խաւար:
 Ո՛հ, կը դիտէ աղշիկն այսպէս,
 Կը կայլակէ սիրտէ վէս վէտ.
 «Այս բոլորն ալ ես ըրի, ես,
 Իմ պատճառովս այսքան աղէտ:
 Սպաննեցի տունս համօրէն
 Միայն չնչին պստաւոյս համար,
 Ազատեցի հոգիս բոցէն,
 Կրակի տուի պարտէզն ու ծառ:
 Մայրըս, որ ինձ դրկէր իւր ծոց,
 Դրկեց այժմ մահն դառնալիր.
 Եւ այն արեամբ, որ ինձ սընդոյց
 Իւր ճերմակ կուրծք ներկեց կարմիր:
 Մարսափեցայ դադանէն վատ,
 Իւր ժանիքէն ինձ փրկեցի

Բայց ո՞հ, հայրիկս քաղցր, հարազատ
Ձրդեցի վիհն մրույլ բանտի:
Դ.

Սև դիշեր մ'է մութ են ծոր, լեռ,
Թուխսերն խեղդած են աստղեր.

Մեղմիկ երգող չկայ մի ծայն,

Ողջ բնութիւնն է դամբան:

Փառած է կոյսն կարմիր ժայռին,

Սիրտը սեղմած պաղ քարին,

Քարն իսկ շեռնու վշտէն անբաւ,

Որչափ սաստիկ է իւր ցաւ:

Եւ նրաղած վշտէն անհուն

Ծունր դրրաւ դողդոջուն,

Պարզեց ծեռքերն դէպի երկին

Մռայլ՝ նրման իւր սրտին:

—Վա՛յ—մը թռաւ բերնէն զինչ նետ.

Ճեղքեց ամպեր սրգաւէտ.

Վեհ մի աղօթք բղխեց իւր վէրք

Հնչեց համայն ափեղբեր:

«Աստուած ահաւոր, որ բազմած երկին

Կը սարսեա աշխարհն միակ ականարկով,

Ո՛հ, նայէ՛ մէկ ինծ, էակիս չնչին,

Որու սրտին թոյն անհուն է քան ծով:

Նայէ՛ մէկ ինծ Տէ՛ր, այս ժայռին կատար

Քու քովդ եմ եկած, խնդրել զթէղ մաս.

Դիտէ՛ անհունէն, ո՞հ, թշուառս աննար,

Եւ լսէ՛ ողբերս, դո՛ւն ալ պիտ ողորաս:

Կո՛յս մեմ տարաբախտ պատուոյս պատճառաւ

Որ պարզեցեր դու ինծ սրբալի,

Մղեցի կռիւ, պահեցի նա լու,

Բայց անծէ վրսեմ բաներ կորուցի:

Կորուցի մայրիկ՝ պատկեր քո սիրոյն,

Եւ հայրիկս անուշ քո վեհ փոխանորդ.

Աստուած, ալ չունիմ հայրական սուրբ տուն,

Աւերակաց զաւակն եմ թշուառ ու խորդ:
 Անողոր իշխանն վիրազ դառներես,
 Կորզեց այդ բոլորն, արդ կը խնդրեմ քեզ,
 Բու ձեռքով անոնք ինծի դարձնես,
 Զի զօրաւոր ես, քան իշխանն այն վէս:
 Թէև վիշտն ու ցաւ, Աստուած բարերար,
 Մարմինս ու հոգիս կը լափեն անյաջ,
 Բայց խիղճս է հանդիստ և ատօր համար,
 Կը խնդրեմ քեզմէ այսպէս համարձակ:
 Կը պաղատեմ քեզ, սիրտս կը յուսայ
 Կը ցրուես շնչովդ վշտերս դառնաղբոյն:
 Արդարութեան մէջ հիմնած ես քո դահ:
 Միթէ կը մերժէս այժմ արդարութիւնս:
 Ե.

Մինչ կոյսն այսպէս հեղ կ'աղօթէր,
 Վսեմ թրուի կ'առնէր ծայն
 Կը ցայտէին աչքերն կայծեր,
 Լոյս կուտային մթութեան:
 Տիեզերքն յուզուած իւր աղօթքից
 Կը ծայնակցէր քաղցրաղին,
 Բոլորն էին իւր ցաւակից,
 Տիրոջ գութը խնդրէին:
 Կուսի մըռայլ սրտում յանկարծ
 Ծագեց մի լոյս շողարծակ.
 Ինչպէս դիշերն ամպով պատած,
 Կը փողփողէ հիւսիսայգ:
 Դառն վշտաց կապերն ամուր
 Խորտակուեցան միառմի.
 Եւ նակատի տոչորոզ հուր
 Մեղմեց զեփիւռն կենսալի:
 Դիտեց երկին նա յուսալառ
 Եւ աչքերէն կապուտակ
 Առատ ցայտեց արցունք պայծառ
 Մարեց որդին տաք կրրակ:

«Կ'արհամարհեմ իշխանն այն չար,
նա չէ երկնի տէրն՝ իշխոն»:

Աստուածն ունիմ ես շողալառ
Իւր աջն ինձի միշտ պաշտպան:

«Պիտի փշրի՛ իւր գահն ոսկի,

Տիրէ իւր շուրջ սե սարսափ»:

Ահաւոր է Աստուածն երկնի,

Զի համբերեր նա պոչափ»:

Կը մըմընչէր այսպէս անմեղ

Հողին երկին կը նախորէր,

Սեւ ժայռին հետ կարծես մէկտեղ

Կը սրլանար շինջ եթեր:

Եւ տե՛ս, ահա երկինքն խաւար

Իրեն առջեւ ճեղքուեցաւ,

Մռայլ ամպերն սարսափահար

Փախան խկոյն լեռներն սեւաւ:

Ճառագայթ մը ցայտեց մէկէն,

Փայլեց երկին գեղեցիկ.

Հրեշտակ մ'ելաւ լուսի մէջէն

Զինչ մայիսի պերն ծաղիկ:

Նա մօտեցաւ աղջկանն արի,

Դրգուեց այտերն աննման,

Ծրփիկ ծամերն նման շողի

Անոր ծամին խառնեցան:

Եւ աչքերէն ցոլաց կայծակ

Անոր աչքին մէջ լսեմ.

Դէմ առ դէմ են երկու հրեշտակ,

Մին երկնային, միւսն երկրէն:

«Քոյր իմ դեղեցիկ, ըսաւ հրեշտակ,

Ճամբեց ինձ քու մօտ Տէր Աստուած բարին,

Աղօթքէդ լացին սրովքէք լուծաթադ,

Աստուած հառաչեց, և սարսեց երկին:

Կը սիրէ նա քեզ, պաշտպանդ է հօգօր,

Իւր զօրութենէն կաթ մը կուտայ քեզ:

Պիտ կրնաս անով պատժել յանցաւորն,
 Եւ լուծել վրէժդ, վրէժ բոցակէզ:
 Քեզ զէնք եմ բերած. ա՛ռ այս սուրն ու տէգ,
 Սոքա սրբուած են Տիրոջ զայրութիւլ.
 Վա՛յ ոնրագործին, անոնց տուած վէրք
 Երկրնքի մէջ իսկ, չի բուժուր շուտով:
 Կապէ՛ այս զէնքերն, հեծի՛ր երիւար,
 Թշնամուդ պալատ դնա՛ սրարշաւ.
 Թափէ անդ վրէժդ կայրսին հրաւառ,
 Քեզ հետ է երկինք, մի՛ վախնար բնաւ:
 Սլացաւ հրեշտակն, գոցուեցաւ երկին,
 Վազեցին ամպերն բռնել իրենց տեղ.
 Գրտաւ տիեզերքն իւր հանգիստն առչին,
 Եւ նրնչեց կոյսը, սիրտը սիրազեղ.
 Քնացա՛ւ խաղաղ. և երկինքն ու լեռ,
 Կը դիտեն զնա յուզմամբ հողեոր.
 Լուսին վայրկեան մը ճեղքեց սև ամպեր,
 Գոնէ մէկ անգամ տեսնել զէմքն անոր:
 Սև ժայռին կատար անուշ կը ննչէ,
 Զեփիւռն իրեն շուրջ կը թռչի վէտ վէտ.
 Կը պահէ զնա ամեն վտանգէ,
 Անոր տաքուկ շունչ կը խառնէ իւր հետ:
 Թռչնիկներն խմբով թառած իրեն քով
 Կը դիտեն երեսն, աչերն լուսազեղ,
 Որ այդուն մէկտեղ ծառերուն շուքով
 Երգեն այդ կուսի, սէրն ու սիրտն անմեղ:

2.

Ո՞վ է այդպէս արշաւատոր կ'ընթանայ,
 Սչգը ճակտին յօրիներ է թագուկէ.
 Լեռներն անոր շուտ կը բանան լայն ճամբայ,
 Կրսեն—մե՛ղ ալ խնդրենք, քեզ հետ աղատէ—
 Կը սուրայ նա և հրեղէն իւր նժոյգ
 Գետէն, վիհէն յօրխորաբար կը ցատկէ,
 Մարտի պատրաստ իւր քաջարի կուրծքն առոյգ,

Իւր խրխնջիւն ժայռերուն մէջ կը վանգէ:
 Կոյս մ'է նա վեհ, զրահապատ, ահուկի,
 Սաղաւարտը՝ զլիւն արփի կը շողայ.
 Լանչապսնակն՝ կռու երկաթէ կը փայլի,
 Կայծակնացայտ սրունապաններն են ոսկեայ:
 Կոյս մ'է քնքուշ, բայց դիւցազն է քաշ ու վէս,
 Արդար զայրութն անոր տուած է թւեր,
 Գարգամնակէն ահաւոր է իւր երես,
 Եւ զէնքերէն՝ իւր ակնարկն է մահաբեր:
 Կողքին կապած կը շարժի սուրն սայրասուր,
 Վրէժի թոյն կը կաթկրթի միշտ անկէ.
 Բայց իւր բազուկն ահաւոր է քան իւր թուր,
 Իւր զօրութեամբ ժայռերն անգամ կը ճեղքէ,
 Նեղ ձորերէն անցաւ արագ, սրտահեծ,
 Եւ հեռուէն տեսաւ իւր առնն աւերակ.
 Խոր հառաչ մը զէնքն ու զրահն դող հանեց,
 «Աւերակներ, ձեզ պիտի տամ ես նոր կեանք»:
 Դողաց քաղաքն, դիտեն անոր անմրռունչ,
 Բոլոր սրտերն ընկճեց երկիւղն, վախն անբաւ.
 Կոյսը հրգօր շրջեց արագ քաղքին շուրջ,
 Եւ իշխանի պալատին՝ դէմ կանգ առաւ:
 Իւր ակնարկէն կը սարսափի ամէն բան,
 Աղջիկ չէ նա, դիւցազնուհի երկնային.
 Սաղաւարտի տակէն ծամերն կը ծփան,
 Ինչպէս առիւծ, երբ կը ցնցէ բանն ուժգին...
 Ձայնի շեշտերն կարծազանգեն սրբրնթաց
 Ինչպէս վազրի մրռնջիւնը դառնազին
 Երբոր իրմէ փոքրիկ ծագերն են խած,
 Վրէժ լուծել կը խնդրէ մութ գիշերին:
 «Նիւր, իշխան, լողթականն է դէմդ եկած,
 Լուծել քեզմէ այնչափ պատուոյ վրէժներ.
 Իշխր գահէդ, որ արեան մէջ ես հիմնած,
 Պիտի ցուցնեմ քեզ իմ ցատու մահաբեր:
 Դրրած գլուխդ անպատուութեան կարմիր թափ

Սեւ հրամաններ բերնէդ կեննն անխրախր.
 Եկած է ժամն վառել հողիդ դառնորակ
 Այն բոցերով, որ այնչափ սիրտ պրեցիր:
 Աստուած կարգեց զքեզ իշխան քաչաւի,
 Դու բոլորին հանդէպ եղար դաւանան,
 Հայր էիր քու ժողովրդեան և աղբի,
 Բայց զաւակներդ անպատուեցիր ամէն ժամ:
 Արտաճա ելիր, ահա սուրովս երկնառաք
 Պիտի վշեմ ես բռնութիւնն ու շղթայ.
 Դարէ ի դար թող միշտ հնչէ արծաղանդ,
 —Անօրէնին պատիժն Աստուած միշտ կուտայ»:

Կր դռնէ կոյսն, կր կրկնէ նոյնն և երկին,
 Զբահի ցոլքէն պալատի փայլն է նրադ-
 Կր դովէ ծին և իւր կուրծքով ահագին,
 Կուզէ փշրել սիւներն մարմար ու չքնաղ:
 Սպարանի դռնէն ահա հէք, մրռալլ,
 Ելաւ իշխանն կորաքամակ և անծայն.
 Սյան ու ճակատն ոճիրներով սևափայլ,
 —Անիրաւն է—հնչեց քաղաքն միածայն:

Խոյացաւ կոյսն, քաշեց աւերը շողշողուն,
 Շարժեց արագ, դրաւ կրկին իւր պատեան.
 Ինչպէս արփին կ'ելնէ ամպէն սևադոյն,
 Եւ անոր տակ կը ծածկուի նոյն վայրկեան:
 Քանդակազարդ սեան քով ընկած է իշխանն,
 Եւ չը թրուաւ բերնէն զղջման մէկ հնչիւն.
 Ներկեց արեամբ մարմար քարն ու սպարան,
 Որ տեսած է միշտ ոճիրներն իր անհուն:
 Է.

Կոյսը շուտ թողուց այս ախուր պատկեր,
 Իշաւ նրժոյգէն գնաց մութ բանտեր.
 Խորտակեց դռներն ձեռքերով շուշան,
 Նեոս սուրաց արագ, ո՛հ, ի՛նչ տեսարան,
 Պառկած է իւր հայրն սև քարին վրայ,
 Զեռքերուն զարնուած պողպատէ շղթայ.

Կուրծքը վիրաւոր, դէմքը դալկահար,
 Զայնը մահազոյժ, աչքերը խաւար:
 Ընկաւ շուտ դետին, դէնքերու շառաչ:
 Հալածեց խկոյն բանտերու հառաչ:
 Գրկեց հայրիկը, փարեցաւ կուրծքին,
 Եւ տժգոյն ճակատն քրտեց իւր պոսին:
 «Խնդրե՛մ, պատմէ՛ ինձ, հայրիկ սիրադին,
 Ո՛հ, ի՞նչ տանջանքներ այստեղ քեզ տուին.
 Ա՛խ, ի՞նչ էր արդեօք յանցանքդ սեռորակ,
 Միթէ՛ ոճի՛ր է պաշտպանել գաւախ:
 Հա՛յր, դու ինձ համար այս բանտերն ընկար,
 Այս կուրծքդ արիւնոտ եղաւ ինձ պատուար.
 Զկո՛ւն սիրելիք, զնացի՛ն անյուշ,
 Ունիս մէկ դատրիկ, և ես հայր Օմ՛անուշ:
 Կը պաղնէ իւր հայրն, կ'ողբայ խանդակաթ,
 Եւ զոյգ աչքերէն արցունք երկու կաթ
 Հօր աչքերուն մէջ սահեցան մեղմիկ,
 Բացուեցան աչքերն տեսաւ իւր աղջիկ:
 Նայեցաւ անոր, հագած է զբահներ,
 Զինչ երկնէն իջած հոգի լուսահեր.
 Անոր մէկ ժպիտն մոռցուց ամէն ցաւ,
 Անոր տաք շնչէն նոր ուժ բառացաւ:
 Զեռքերով անոր դրկեց խիստ յուզուած,
 Համբուրեց դատրիկն, աղօթեց Աստուած.
 Եւ անոնց սրտի բերկրութիւնն անհուն
 Բերկրութիւն սփռեց աշխարհին ողջոյն:
